

**הצעת חוק העיטורים במשטרת ישראל ובשירות בתי הסוהר
(תיקון מס' 4), התש"ע-2009**

1.	תיקון סעיף 1	בחוק העיטורים במשטרת ישראל ובשירות בתי הסוהר התשל"ב-1972' (להלן - החוק העיקרי), בסעיף 1, ההגדרה "מתנדב" - תימחק.
2.	תיקון סעיף 2	בסעיף 2 לחוק העיקרי - (1) האמור בו יסומן "(א)"; (2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא: "ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), הוראות סעיף 7 יחולו על סוהרים בלבד";
3.	תיקון סעיף 3	בסעיף 3 לחוק העיקרי, ברישון, אחרי "של שוטרים" יבוא "או של יחידות משטרתיות";
4.	תיקון סעיף 7	בסעיף 7 לחוק העיקרי, במקום "המפכ"ל" יבוא "הנציב" ובמקום "המשטרה" יבוא "שירות בתי הסוהר";
5.	ביטול סעיף 7א	סעיף 7א לחוק העיקרי - בטל.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 3 מוצע לאפשר הענקת של עיטורי הגבורה, האומץ והמופת גם ליחידה במשטרה או בשב"ס (להבדיל משוטרי או סוהר יחיד), שפעלה בגבורה ובאומץ לב המגיעים עד כדי הענקת עיטור על פי אמות המידה הקבועות בחוק, במסגרת ביצוע מטלותיה, וזאת בדומה להסדר הקיים לעניין זה בצבא הגנה לישראל המעוגן בסעיף 2 לחוק העיטורים בצבא הגנה לישראל, התשל"ב-1970.

סעיף 4 מוצע לתקן את סעיף 7 לחוק, ולייחד לשב"ס בלבד את עיטור השירות המוענק, על פי רוב, בעד הצטיינות בשירות מתמשך, להבדיל ממעשים חריגים ויוצאי דופן שבעדם מוענקים העיטורים האחרים. על פי הנהוג הרווח במשטרה, אשר אינו קיים בשב"ס, הצטיינות מיוחדת בשירות המשטרה זוכה להכרה במסגרת הענקת תעודות הערכה בטקסים רשמיים, ולא באמצעות הענקת עיטור.

סעיף 5 סעיף 7א לחוק קובע לאמור:
"עיטור ההתנדבות"

דא. המפכ"ל רשאי להעניק עיטור התנדבות על שירות של מתנדב שיש בו נשום תרומה בלתי רגילה להשגת יעד מיעדי המשמר האזרחי, במעשה בודד או בגילוי התמדה או דבקות מופתית במטרה.

בפועל, הבעת הערכה והוקרה למתנדבים מצטיינים במשטרה נעשית באמצעות הענקת תעודות הערכה במסגרת טקסים רשמיים במקרים המתאימים, ועיטור זה אינו מוענק גם בשב"ס. כמו כן, מתנדבי המשמר האזרחי, בזמן התנדבותם, הם שוטרים לכל דבר ועניין, הזכאים

כללי חוק העיטורים במשטרת ישראל ובשירות בתי הסוהר, התשל"ב-1972 (להלן - החוק), מסדיר את סוגי העיטורים שניתן להעניק במשטרת ישראל (להלן - המשטרה) ובשירות בתי הסוהר (להלן - שב"ס), שהם עיטור הגבורה, עיטור האומץ, עיטור המופת, עיטור השירות ועיטור ההתנדבות. עוד מסדיר החוק את נושא הענקת העיטורים, ענידתם, והסדרים נוספים הנוגעים לעניין זה.

בעקבות עבודת מטה לכחינת סוגי העיטורים שניתן להעניק על פי החוק, נמצא כי יש צורך בהכנסת שינויים בהסדרים הקיימים בחוק, על פי המוצע, יבוטל עיטור השירות במשטרה וכן יבוטל עיטור ההתנדבות במשטרה ובשב"ס ובמקביל תיווסף האפשרות להעניק את עיטור הגבורה ועיטור המופת גם ליחידה במשטרה או בשב"ס.

עוד מוצע להרחיב את האפשרות להעניק עיטור אזרחי לאדם שאינו שוטר או סוהר, בנסיבות המפורטות בסעיף, כך שבעקבות התיקון תתאפשר הענקת עיטור כאמור גם לאזרח אשר פעל בגבורה ובאומץ לב למניעת פיגוע חבלני, אף אם אינו בא בגדר אסון ציבורי.

סעיף 1 מוצע למחוק מסעיף ההגדרות בחוק את ההגדרה "מתנדב", בשל ביטול עיטור ההתנדבות כמוצע בסעיף 5 להצעת החוק.

סעיף 2 סעיף 2 לחוק מחיל את הוראות החוק על שוטרים וסוהרים כאחד, נאחר שלפי המוצע בסעיף 4 להצעת החוק, יוענק עיטור השירות המוסדר בסעיף 7 לחוק לסוהרים בלבד, מוצע לתקן את סעיף 2 לחוק ולהבהיר כי סעיף 7 האמור יחול על סוהרים בלבד.

¹ סיח התש"ב, עמ' 38; החשניה, עמ' 178.

6. בסעיף 8 לחוק העיקרי, במקום "או לנוכח" יבוא "לנוכח" ואחרי "או אסון ציבורי" יבוא "תיקון סעיף 8
"או במטרה לסכל פעילות חבלנית עוינת שיש בה כדי לסכן את שלום הציבור".

דברי הסבר

האחרונות הביאו למקרים שבהם הצליחו אזרחים, בזכות
ערנותם, תושיותם ותגובתם המהירה למנוע או לצמצם
נזקים של פיגוע חבלני ולסייע בכך למאבק בטרור ובפשיעה.
התיקון המוצע מאפשר להעניק את עיטור הגבורה, עיטור
האומץ או עיטור המופת גם למי שעשה מעשה בגבורה
ובאומץ לב למניעת פיגוע חבלני, אף אם אינו בא בגדר אסון
ציבורי ואף אם המעשה לא היה אגב מילוי חובה כדון.

לקבל את כל העיטורים המוענקים לשוטרים על פי אמות
המידה הקבועות בחוק. לפיכך, מוצע לבטל את עיטור
ההתנדבות הקבוע בסעיף 7א האמור.

סעיף 6 מוצע לתקן את סעיף 8 לחוק, שעניינו עיטור
אזרחי המציאות הביטחונית בשנים האחרונות
חשפה את הציבור בישראל לפעילות חבלנית עוינת רחבת
היקף גילויי הגבורה והאומץ שהפגינו אזרחים בשנים